

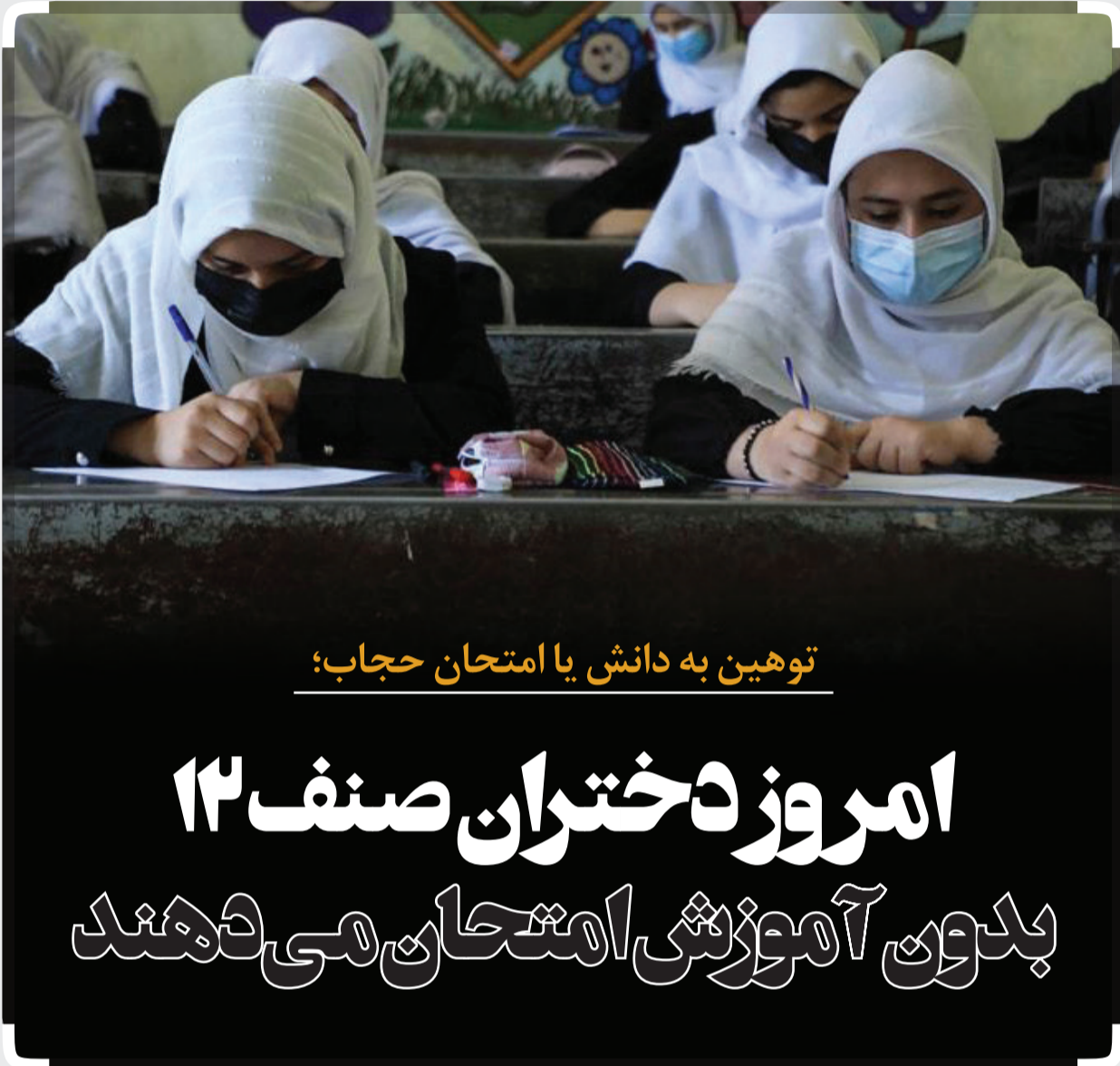
حمله مرگبار بر مدرسه الجهادیه؛

خانواده های قربانیان خواهان مجازات عاملان انفجارند

انفجار مرگبار در مدرسه «الجهادیه» در شهر ایبک، مرکز ولایت سمنگان که دهها کشته و زخمی برجای گذاشته، با واکنش های جدی شهروندان، چهره های سیاسی و نهادهای ملی و بین المللی روبه رو شده است. با این حال خلاف سایر حمله ها، تاکنون هیچ گروهی مسوولیت آن را برعهده نگرفته است. باشندگان شهر ایبک، مرکز سمنگان، طالبان را در تأمین امنیت اماکن عمومی ناکام توصیف می کنند.

۵

توهین به دانش یا امتحان حجاب؛

امروز دختران صنف ۱۲ بدون آموزش امتحان می دهند

۳

باغ داران فراه:

خشک سالی به محصولات انار آسیب رسانده است

۶

شماری از زنان معترض آزمون بدون آموزش دختران را توهین آمیز خواندند

۸ صبح، کابل: شماری از زنان در یک مکان سرپسته در برابر تصمیم طالبان مبنی بر اخذ امتحان از دختران صنف ۱۲ در حالی که آن ها از آموزش محروم اند، اعتراض کردند. این زنان روز سه شنبه، ۱۵ قوس، با فرستادن تصاویری از اعتراض شان به ۸ صبح، «به تصمیم غلط اداره طالبانی نه می گویند.» آنان تاکید می کنند که دختران نیاز به دانش دارند و این رویکرد طالبان «درد بی سوادی» و نتایج ناگوار آن در جامعه را دوا نمی کند. آنان که خود را «اعضای مکتب انتقادی» معرفی می کنند، می گویند که نسبت به «ارتقای بدون تعلیم به دانش آموزان» اعتراض دارند.

به گفته آنان، نادیده گرفتن یک سال تحصیلی و توزیع سند فراغت «خاک زدن به چشم جامعه است و باری را از خسارت مسدود بودن مکاتب نمی کاهد.»

آنان افزوده اند که این روش طالبان «توهین به تعلیم و خردورزی است» و شبیه به این اقدام شان است که «کارمندان زن باید در خانه باشند و معاش شان پرداخته شود.» گفتنی است که پیش از این نیز این زنان چندین بار در واکنش به مواضع زن ستیزانه طالبان دست به اعتراض زده اند.

وابسته گی طولانی مدت کمک می کند.» کمیساریای عالی پناهنده گان سازمان ملل از آغاز سال جاری تاکنون برای حدود ۲.۷ میلیون تن در سراسر افغانستان در ۸۰ منطقه کمک توزیع کرده است. پروژه مشترک دو نهاد سازمان ملل در «مناطق برخوردار از اولویت برای بازگشت و ادغام» بخشی از راهبرد کاری برنامه «راه حل ها و حفاظت مبتنی بر جامعه» (UNHCR) و رویکرد منطقه محور (UNDP) برای طرح های اضطراری توسعه هستند.

برنامه مشترک دو نهاد سازمان ملل برای بی جا شده گان؛ ۸۰ منطقه برای کار مشخص شده است

پناهنده گان سازمان ملل متحد نشان می دهد که حدود ۱.۲۳ میلیون بی جا شده داخلی داوطلبانه بازگشت کرده اند. براساس اعلامیه، از جمله ۱.۲ میلیون بی جا شده بازگشته، بیش از ۲۱۱ هزار تن آن ها شامل کسانی می شود که در سال ۲۰۲۲ بازگشته اند.

عبدالله الدراری، نماینده (UNDP) در افغانستان گفته است: «کار مشترک (UNDP) و (UNHCR) خدمات و فرصت هایی را به جوامع ارایه می دهد که برای تثبیت جمعیت و کاهش خطرات جابه جایی آینده ضروری است.»

لئونارد زولو، نماینده (UNHCR) در افغانستان گفته است: «تاثیر جمعی فعالیت های مشترک ما در ارتباط با برنامه توسعه سازمان ملل متحد برای جلوگیری از

۸ صبح، کابل: کمیساریای عالی سازمان ملل برای پناهنده گان (UNHCR)، و برنامه توسعه سازمان ملل متحد (UNDP) اعلام کرده اند که روی ۸۰ منطقه مشخص شده در افغانستان که برای بازگشت و ادغام مجدد بی جا شده گان از اولویت برخوردار هستند، به گونه مشترک کار می کنند.

این دو نهاد سازمان ملل روز سه شنبه، ۱۵ قوس، به گونه مشترک اعلامیه ای را صادر کرده اند که بالای ۸۰ منطقه مشخص شده در سراسر افغانستان که شامل ۷۵ ولسوالی و پنج شهر می شود به گونه مشترک کار می کنند.

در اعلامیه آمده است که افغانستان از آغاز سال ۲۰۲۱ تاکنون شاهد بازگشت داوطلبانه قابل توجهی از بی جا شده گان داخلی بوده است.

ارزیابی سطح خانوار از سوی کمیساریای عالی

زمستان سرد و وضعیت خیمه نشینان؛

قربانیان کوچ اجباری در خواجه پهلوالدین گرسنه می خوابند

۶

روزنه های امید؛

دیپلمات ها رویکردشان نسبت به افغانستان را تعدیل می کنند

۷

عایشه وهاب، زن افغان - امریکایی سناتور ایالت کالیفرنیا شد

است. خانم وهاب در پیامی با اشاره به «رویای امریکایی» افزوده که «رسیدن به هر رویایی ممکن است.» گفتنی است که پیش از این خانم وهاب در شورای شهر هیوارد در منطقه سانفرانسیسکو کار می کرد؛ جایی که بزرگترین جمعیت افغان ها در امریکا را در خود جا داده است. او در رقابت های انتخاباتی خواستار فراهم آوری تسهیلات مسکن به صرفه، حمایت از مشاغل کوچک و بیمه قابل دسترس برای شهروندان بود.

به گفته عایشه وهاب، او اولین زن افغان - امریکایی است که به این مقام انتخاب شده

۸ صبح، کابل: عایشه وهاب، یک شهروند افغان - امریکایی ساکن ایالت کالیفرنیا ایالات متحده، گفته است که کارش را رسماً به عنوان سناتور این ایالت آغاز کرده است. عایشه وهاب روز سه شنبه، ۱۵ قوس، با نشر توییتی نگاشته است که افتخار می کند که متعلق به یک خانواده مهاجر افغان بوده و سپس نماینده شورای شهر هیوارد شده و اکنون به عنوان سناتور انتخاب شده است. او افزوده است که در نتیجه سخت کوشی به این مقام رسیده و امیدوار است با استفاده از این سمت، مصدر خدمت به این کشور شود.

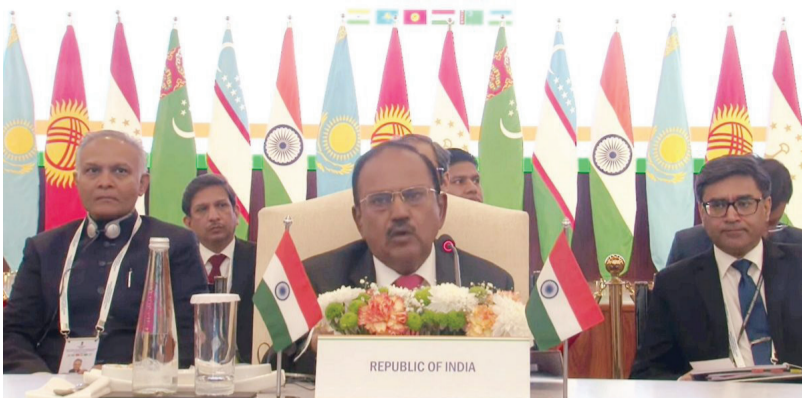
افغانستان و دیالکتیک مکتب و مدرسه

بخشی از تنش‌های موجود در افغانستان را صاحب‌نظران زیر عنوان تقابل سنت و مدرنیته دسته‌بندی می‌کنند. یکی از درشت‌ترین مظاهر تقابل میان سنت و مدرنیته ناسازواری دو نهاد آموزشی و تقابل فارغان این نهادها بوده است: نهاد آموزشی مدرن زیر نام مکتب و نهاد آموزشی سنتی زیر نام مدرسه. مراد از سنت مجموعه اعتقادات، ارزش‌ها، عادت‌ها، عرف‌ها و رسم‌ورواج‌هایی است که از زمانه‌های دور، از روزگار پیشامدرن، به میراث مانده است. نهادهای مختلفی از سنت نمایندگی می‌کنند و یا خودشان را پاسدار حریم آن می‌دانند و در میان آن‌ها مدارس دینی کلاسیک نقش مرکزی و رهبری‌کننده دارند. این مدارس افزون بر افغانستان در دیگر کشورها نیز به ویژه در پاکستان و شبه‌قاره هند، از نفوذ بالایی برخوردار بوده‌اند. این مدارس در جهان تشیع به نام حوزه‌های علمیه شناخته می‌شوند که مهم‌ترین آن‌ها در نجف و قم قرار دارند. در جهان عرب نهادهای آموزشی مشهوری مانند الازهر، الزيتونه، القرویین و نظایر آن‌ها کم‌وبیش در همین دسته‌بندی قرار می‌گیرند.

از روزگاری که آشنایی با جهان مدرن آغاز یافت و بخشی از نخبه‌گان کشورهای مسلمان به فراگیری دانش‌های مدرن غربی روی آوردند، هراس از آسیب دیدن هویت شرقی-اسلامی نیز متولد شد. نهادهای سنتی به سرعت وارد عمل شدند تا در برابر تحولات مدرن صف‌آرایی کنند. در آغاز هرگونه فرآورده‌های جهان مدرن، حتی پخش قرآن از رادیو و یا اذان از بلندگو را حرام می‌دانستند. به مرور زمان خط اول این مقاومت در هم شکست و به سطح استفاده از ابزار مدرن عقب‌نشینی صورت گرفت، اما مقاومت در برابر دانش‌های مدرن به شمول علوم طبیعی مانند کیمیا و بیولوژی ادامه یافت. رفته‌رفته دیده شد که بدون این دانش‌ها زنده‌گی در جهان امروز ممکن نیست و در نتیجه خط دوم مقاومت نیز شکست و سنگربندی به مرزهای علوم انسانی و اجتماعی رسید. بخشی از مدارس دینی در اثر فشار حکومت‌ها، به ویژه در جهان عرب، به نوعی از اصلاحات تن دادند و با مدرنیته تا حدی کنار آمدند. تقابل سنت و مدرنیته اما همواره به شکل مسالمت‌آمیز به پیش نرفت و گاهی نخبه‌گان سیاسی پروژه‌های مدرن را با قوه قهریه به پیش بردند؛ به ویژه در ترکیه کمالی، افغانستان امانی، ایران پهلوی، هند بریتانیایی و مناطقی دیگر. از آن‌سو نیروهای مدافع سنت نیز در جایی که شرایط برای‌شان اجازه داد، به واکنش خشن روی آوردند؛ در افغانستان مثلاً قیام ملای لنگ، جهاد در برابر نظام کمونیستی و سپس ظهور طالبان در صحنه سیاسی کشور از مثال‌های واکنش خشن سنت در برابر مدرنیته است.

قطب‌بندی سنتی و مدرن در یک قرن گذشته بخشی از توان گروه‌های سیاسی و اجتماعی را استهلاک کرده و افغانستان هنوز در این گرداب دست‌وپا می‌زند. این روزها که طالبان بر کشور مسلط شده‌اند، مدرنیته، به ویژه در عرصه آموزش، زیر فشار سنتی‌ها به نفس‌نفس افتاده است. مردم از سلطه ملاها بر همه مقدرات‌شان به ستوه می‌آیند و خشمی گسترده در تاروپود جامعه پخش می‌شود. بدون شک از تقابل و درگیری به جایی نخواهیم رسید و بهتر است که راهی به آشتی ملا و مکتبی یا کنار آمدن مدرسه و مکتب گشوده شود. برای این کار به اقدامات فراوانی نیاز است و یکی از اولین گام‌ها این است که اهالی مدرسه از ادعای رهبری انحصاری جامعه دست بکشند و عرصه عمومی را برای عموم باز بگذارند. اگر چنین چیزی اتفاق نیفتد، خشم فزاینده مردم، جامعه را به سوی درگیری‌های خونین دیگر پیش خواهد راند و تکرار تجربه به دار کشیدن کشیشان در انقلاب کبیر فرانسه را محتمل خواهد ساخت که قطعاً برای هیچ یک از طرف‌ها خوب نیست. بیم آن وجود دارد که گروه‌های مردمی برای کشتن ملاها و حمله بر مدرسه‌ها شکل بگیرد و موج جدیدی از خشونت دامن‌گیر این جامعه شود.

نگرانی هند از پناه‌گاه‌سازی گروه‌های تروریستی در افغانستان

۸صبح، کابل: مقام‌های امنیتی هند از فعالیت گروه‌های جیش محمد و لشکر طیبه در افغانستان اظهار نگرانی کرده و گفته‌اند که به گروه‌های تروریستی نباید در افغانستان پناه‌گاه داده شود.

اجیت دوال، مشاور امنیت ملی هند، روز سه‌شنبه، ۱۵ قوس، در سخنرانی‌اش در مراسم افتتاحیه نشست مشاوران امنیتی ملی و دبیران شورای امنیت هند و پنج کشور آسیای مرکزی، در این مورد صحبت کرده است.

براساس گزارش نشریه هندی «وایر» آقای دوال در این نشست از ادامه حضور لشکر طیبه و جیش محمد در افغانستان اظهار نگرانی کرده است.

او گفته است که حمایت مالی «رگ حیات» تروریسم است و باید اولویت بیشتری برای مقابله با تامین مالی تروریسم قایل شد.

در اعلامیه مشترک این نشست تاکید شده که «سرزمین افغانستان نباید برای پناه دادن، آموزش،

طالبان در نگرهار یک زن و دو مرد را شلاق زدند

۸صبح، نگرهار: منابع محلی در نگرهار می‌گویند که طالبان یک زن و دو مرد را در این ولایت شلاق زده‌اند.

منابع محلی روز سه‌شنبه، ۱۵ قوس، به روزنامه ۸صبح می‌گویند که دادگاه ابتدایی ولسوالی گوشته ولایت نگرهار یک زن و دو مرد را به

سه زن از افغانستان در فهرست ۱۰۰ زن تاثیرگذار بی‌بی‌سی قرار گرفتند

۸صبح، کابل: رسانه بین‌المللی بی‌بی‌سی فهرستی از ۱۰۰ زن تاثیرگذار امسال خود را به نشر رسانده است که در میان آنان سه زن از افغانستان نیز شامل‌اند.

بی‌بی‌سی، روز سه‌شنبه، ۱۵ قوس، در گزارشی زهرا جویا، بنیان‌گذار رسانه رخشانه، تمنا پریانی، فعال حقوق زن و فاطمه امیری، دانش‌آموز آموزشگاه کاج که در حمله بر این مرکز یک چشم و گوشش را از دست داده است را به‌عنوان زنان تاثیرگذار سال ۲۰۲۲ معرفی کرده است.

در فهرست امسال نام فاطمه امیری، یکی از قربانیان حمله انتحاری بر مرکز آموزشی کاج دیده می‌شود که با وجود جراحات‌های عمیق، در آزمون کانکور شرکت کرد و با گرفتن ۳۱۳ نمره به دانشکده کامپیوترساینس دانشگاه کابل کامیاب شد. تمنا پریانی از دیگر زنان تاثیرگذار شناخته شده است که با وجود تهدیدات طالبان، در برابر نقض شدید حقوق بشری به‌ویژه حقو زنان در افغانستان ایستاد و یک ماه را در زندان این گروه سپری کرد.

ملا یعقوب با توماس وست دیدار کرد

۸صبح، کابل: وزارت دفاع طالبان گفته است که سرپرست این وزارت با نماینده ویژه امریکا برای افغانستان، در امارات متحده عربی دیدار کرده است.

وزارت دفاع طالبان روز سه‌شنبه، ۱۵ قوس، با نشر خبرنامه‌ای نوشته است که ملا محمدیعقوب مجاهد، سرپرست این وزارت، با توماس وست، نماینده ویژه امریکا برای افغانستان، در ابوظبی، پایتخت امارات متحده عربی دیدار کرده است. وزارت دفاع طالبان افزوده است که در این دیدار دو طرف روی مسایل افغانستان گفت‌وگو کرده‌اند.

در خبرنامه آمده است: «وزیر دفاع ملی به نماینده خاص امریکا اطمینان داد که افغانستان امن و تمام سرحدات و نقاط فرضی محفوظ بوده و از داخل خاک افغانستان هیچ نوع تهدیدی متوجه کشورهای منطقه و جهان نبوده و نخواهد بود.»

ملا یعقوب در دیدار با نماینده امریکا برای افغانستان، تاکید کرده که جهان به تمامیت ارضی افغانستان احترام بگذارد.

وزارت دفاع طالبان از دیدار ملا یعقوب با شیخ محمد بن راشد آل مکتوم، نایب دولت امارات متحده عربی نیز خبر داده است.

به گفته این وزارت، در این دیدار دو طرف روی استحکام روابط بین دو کشور و تسهیل خدمات بازرگانی برای بازرگانان دو کشور و دیگر موضوعات مهم بحث و تبادل نظر کرده‌اند.

گفتنی است که روز گذشته نیز ملا یعقوب با شیخ محمد بن زاید آل نهیان، رییس دولت امارات متحده عربی، دیدار کرد.

سرپرست وزارت دفاع طالبان دو روز پیش با انس حقانی و دیگر افراد بلندپایه طالبان وارد ابوظبی شد.

ادامه بازداشت غیرنظامیان در پنجشیر؛ طالبان ۶ تن از باشندگان دره را بازداشت کردند

۸صبح، پنجشیر: منابع محلی در پنجشیر از ادامه بازداشت باشندگان این ولایت از سوی طالبان خبر می‌دهند.

منابع ناوقت روز دوشنبه، ۱۴ قوس، در صحبت با روزنامه ۸صبح می‌گویند که تنها در سه روز اخیر، طالبان دست‌کم ۶ تن از باشندگان ولسوالی دره را در ولایت‌های پنجشیر و کابل به اتهام همکاری با جبهه مقاومت ملی بازداشت کرده و به‌جای نامعلوم انتقال داده‌اند.

به گفته منابع، طالبان صبح روز دوشنبه، ۱۴ قوس، یک دکان‌دار را از بازار ولسوالی دره بازداشت کردند. این مرد گلزار خان نام دارد و خوراکی‌فروش است.

بربنیاد ادعای منابع، طالبان ۵ تن از ساکنان ولسوالی دره ولایت پنجشیر را از بخش‌های مختلف کابل نیز بازداشت کرده و به‌جای نامعلوم انتقال داده‌اند.

به گفته منابع، افراد بازداشت شده غیرنظامی‌اند و هیچ ارتباطی با جبهه مقاومت ملی ندارند. این در حالی است که براساس گزارش‌ها، به‌تازگی یک آموزگار لیس ولسوالی رخه ولایت پنجشیر زیر شکنجه طالبان جان باخته است. جسد این فرد که شمس‌الله نام داشت، روز گذشته به خانواده‌اش تحویل داده شد.

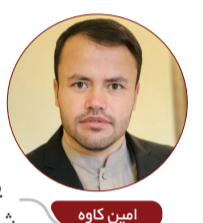

توهین به دانش یا امتحان حجاب؛

امروز دختران صنف ۱۲ بدون آموزش امتحان می دهند

وزارت معارف طالبان اعلام کرده است که برای فراغت دانش آموزان صنف‌های دوازدهم لیسه‌های دخترانه، این دانش آموزان باید آزمون همه مضامین صنف دوازده را در یک روز سپری کنند. بر بنیاد کارشویه ارایه شده از سوی این وزارت، دانش آموزان در این امتحان به ۱۴۰ پرسش به شکل صحیح و غلط، چهار جوابه و خانه خالی پاسخ می دهند.

امین کاوه

طالبان دستور داده اند که از همه دانش آموزان صنف‌های دوازدهم مکتب‌های دخترانه در یک روز امتحان گرفته شود. دانش آموزان صنف‌های دوازدهم لیسه‌های دخترانه قرار است امروز آزمون بدون آماده‌گی را سپری کنند. شماری از آموزگاران ارتقای بدون آموزش را «توهین به دانش»، «سوءاستفاده از مجبوری مردم» و «باج‌گیری طالبان از جهان» توصیف می کنند. آموزگاران مکتب دخترانه از عدم مخالفت شهروندان به این تصمیم طالبان انتقاد می کنند. به باور آنان، این اقدام پیامدهای زیان‌باری برای جامعه به ویژه برای زنان دارد و درد بی‌سواد و نتایج ناگوار آن را درمان نمی کند. دانش آموزان اما دیدگاه‌های متفاوتی نسبت به این آزمون دارند. شماری از آنان می گویند که از شنیدن این خبر شوکه شده اند و آماده‌گی لازم را ندارند، اما تعدادی دیگر از این که فارغ می شوند خوشحال‌اند و می گویند که حالا می توانند با خیال راحت برای ورود به دانشگاه‌ها آماده‌گی بگیرند. بر بنیاد کارشویه ارایه شده از سوی وزارت معارف زیر اداره طالبان، دانش آموزان در این امتحان به ۱۴۰ پرسش به شکل صحیح و غلط، چهار جوابه و خانه خالی پاسخ می دهند. این در حالی است که از سرنوشت دانش آموزان دختر پایین تر از صنف ۱۲ هیچ اطلاعی در دست نیست.

وزارت معارف طالبان اعلام کرده است که برای فراغت دانش آموزان صنف‌های دوازدهم لیسه‌های دخترانه، این دانش آموزان باید آزمون همه مضامین صنف دوازده را در یک روز سپری کنند. بر بنیاد کارشویه ارایه شده از سوی این وزارت، دانش آموزان در این امتحان به ۱۴۰ پرسش به شکل صحیح و غلط، چهار جوابه و خانه خالی پاسخ می دهند. بر بنیاد خبرنامه طالبان، این امتحان امروز (چهارشنبه، ۱۶ قوس) برای مدت سه ساعت از همه دانش آموزان دختر گرفته و آنان ارتقا داده می شوند. با این حال، شماری از دانش آموزان دختر فراغت از صنف دوازدهم بدون آموزش را «توهین به دانش» توصیف می کنند و تعدادی هم از بابت فراغت خوشحال‌اند. از نظر این دانش آموزان، در صورتی که ارتقا داده نمی شدند، زمینه تحصیل برای شان فراهم نمی شد.

بهناز کریمی، یکی از دانش آموزان صنف دوازدهم، در گفت‌وگو با روزنامه ۸ صبح می گوید: «به نحوی می شود گفت ارتقا است، به خاطر این که امتحان به چنین شرایط توهین حساب می شود. کسی آماده‌گی در این امتحان ندارد. تعداد کثیری از دانش آموزان از جریان امتحان خبر ندارند. از امتحان هیچ آگاهی درست ندارند؛ چه نوع امتحان است، کدام سوالات شامل امتحان است یا این که سوالات منحصر به نصاب تعلیمی است یا نه، آگاهی ندارند.»

به گفته او، بیشتر دانش آموزان از چگونه‌گی اخذ امتحان آگاهی ندارند و در این زمینه اطلاع‌رسانی درست صورت نگرفته است.

بانو کریمی می افزاید: «هیچ‌یک از نماینده‌گانی که در مکتب‌ها حضور دارند، با دانش آموزان همکاری نمی کنند. چندین بار به مکتب رفتم که پرسان کنم، به خاطری که اول نمره عمومی در مکتب بودم، باز هم هیچ همکاری نشد؛ چون خودشان از جریان امتحان معلومات موثق نداشتند.»

این دانش آموز مکتب تصمیم ارتقای بدون آموزش طالبان را بازی با آینده دختران کشور می داند و تاکید می‌ورزد: «احساس ما با کلمات قابل قیاس نیست، به خاطری که بازی با آینده و بازی دادن آینده ما است؛ چون در جریان یک سال وقتی چیزی نخوانده باشی، در جریان یک روز قرار نیست که تو نمره را که خواسته باشی به دست بیاوری. شاید نمره بگیریم، ولی جبران چیزهایی را که نخوانده‌ایم، چیزهایی را که نفهمیده‌ایم، نمی شود کرد.»

بانو کریمی حذف زنان از روند کار و آموزش را امکان‌پذیر نمی‌داند و تاکید می‌کند: «زنان توقف‌ناپذیرترین بخش جامعه‌اند، حذف‌شدنی‌اند. در تمام اداره‌های دولتی، بودن آن‌ها ضروری‌تر از هر ضرورت است. خواست ما این است که دروازه‌های مکاتب به روی تمام دانش آموزان دختر باز شود، [طالبان] از رفتن به دانشگاه هیچ دختری را محروم نکنند که در هر نهادی خانم‌ها باید حضور داشته باشند.»

این دانش آموز می افزاید: «امتحان کنونی حس نابرابری را در ما ایجاد می‌کند، به خاطری که تمام پسرها خیلی راحت می‌توانند بروند درس بخوانند. این کار باعث شد که در یک سال خیلی صدمه جدی ببینیم، از لحاظ روحی. در خانه حبس هستیم. در مکتب چیزی که یاد گرفته‌ایم از ما گرفته شد؛ چون هیچ‌یک از شاگردان در جریان یک سال نه درسی خواندند و هیچ کدام نمی‌فهمند به کدام جرم این نابرابری تحمیل شده در سرشان. شاید موضوع این است که دیگر فهم‌مان به نفهمی آن‌ها [طالبان] نمی‌رسد.»

صدف احمدی، دانش‌آموز دیگری است که از بعد دیگر به ارتقای بدون آموزش می‌بیند. او در صحبت با روزنامه ۸ صبح می‌گوید: «خیلی خوشحال شدم، از یک بعد که به آن نگاه می‌کنم؛ چون باعث می‌شود که حداقل یک سال ما حیف نشود. بعضی از شاگردها رفتند کانکور خواندند، زحمت کشیدند، کل سال یا به خانه درس خواندند، اما می‌پذیرم که خیلی‌ها خوانده نتوانستند؛ ولی این اقدام باعث می‌شود که حداقل یک سال ما حیف نمی‌شود. ما می‌توانیم از دوره مکتب فارغ شویم. این نکته مثبت است.»

بانو احمدی می‌افزاید که در مکتب زحمت‌کشی متقابل است. به گفته او، دانش‌آموزان از استادان یاد می‌گیرند و آنان نیز برای آموزش دادن زحمت

می‌کنند، اما حال چنین زمینهای وجود ندارد. او آرزو داشته است که دختران صنف دوازدهم می‌توانستند حتا آموزش وقفه‌ای را سپری کنند. به گفته او: «کاش یک ماه دو ماه درس می‌خواندند، زحمت می‌کشیدند. خودم وقتی به‌عنوان یک دانش‌آموز نگاه می‌کنم، وقت خود را صرف انگلیسی کرده‌ام و برای مکتب هیچ زحمت نکشیده‌ام. تمام دوره تحصیلی به باد فنا رفت.»

این دانش‌آموز می‌گوید: «صنف دهم بودیم، کرونا بود، یازده جنگ‌های اخیر و سقوط بود، نتوانستیم بخوانیم. نه صنف ده را خوانده‌ام، نه یازده و نه هم دوازده، ولی صنف‌های قبلی را کمی زحمت کشیده‌ام. بدون درس خواندن برای حداقل ۷۰ فیصد دخترها می‌تواند یک نکته خیلی منفی باشد، ولی باز هم این که فارغ می‌شویم نکته مثبت است.»

بانو احمدی بسته بودن مکتب‌ها به روی دختران به دلیل مشکل در نصاب آموزشی را پرسش‌برانگیز می‌خواند. او می‌گوید: «بسته بودن مکتب‌ها برای دخترها خیلی سوال‌برانگیز است. اگر [طالبان] می‌گویند که نصاب مشکل دارد، با نظام اسلامی هم خوانی و تطابق ندارد، پس برای پسرها هم باید این قانون می‌بود. نمی‌شود نصاب تنها برای دختران مشکل داشته باشد و برای پسران هیچ مشکل نداشته باشد.»

این دانش‌آموز می‌گوید: «فعالاً تنها حسی که به آن دارم، امتحانی که من ازش خبر ندارم، مضامینی که من هر روز یک مضمون امتحان می‌دادم، در یک روز جمع می‌شود، پشت کار خود می‌رود. یک خلای خیلی بزرگ در درون خود حس می‌کنم. برایم عجیب و غریب است. نگرانی، اضطراب و گیجی دارم. بیشتر از همه این‌ها مرا حس گیجی اذیت می‌کند. واقعا نمی‌توانم این را یک نکته مثبت بگویم یا منفی.»

دیدگاه آموزگاران زن به آزمون ارتقای دختران صنف دوازدهم

عاقله (مستعار) آموزگار یکی از مکتب‌های دولتی در کابل است. نامش به دلیل هراس از طالبان مستعار برگزیده شده است. این آموزگار در گفت‌وگو با روزنامه ۸ صبح به این باور است که امتحان ارتقای دانش‌آموزان صنف دوازدهم دختران «آزمون حجاب» است. به گفته او، در نشست‌هایی که در مورد امتحان ارتقای دختران اشتراک داشته، به چنین برداشت رسیده است. این آموزگار اخذ امتحان دختران دانش‌آموز صنف دوازدهم را بی‌نتیجه می‌خواند و تاکید می‌ورزد: «امتحان یک‌روزه نه نتیجه دارد و نه معنا دارد. طالبان تصمیم‌شان لحظه‌به‌لحظه تغییر می‌کند. این‌ها شاید در سال ۱۴۰۲ از طبقه انات هیچ امتحان کانکور نداشته باشند.»

بانو عاقله این اقدام را برای طالبان سودآور می‌داند و می‌گوید: «این‌ها [طالبان] پول را زیاد خوش

دارند. پول دوست هستند. قسمی که پاسپورت را ده‌ساله جور کردند، پیسه‌ها همه را جمع کردند، بعد دروازه [اداره] پاسپورت را بستند، این امتحان عین چیز است. از هر شاگرد ۶۰۰ افغانی به دست می‌آورند، در حالی که در حالت عادی به کسی طی دو سال شهادت‌نامه داده نمی‌شود، چه برسد در این وضعیت.» به گفته او، در این تصمیم طالبان «مساله پول و مساله نام» نهفته است. از نظر این آموزگار، طالبان با این امتحان می‌خواهند به جهان نشان بدهند که به دخترها اجازه داده‌اند امتحان بدهند. او همچنان می‌افزاید: «شاگردها سه سال درس نخوانده‌اند، یا در هر سال دو ماه یا سه ماه درس خوانده‌اند. امسال هیچ درس نخوانده‌اند. از چه امتحان می‌گیرند؟ فکر می‌کنم این‌ها [طالبان] از حجاب دختران امتحان می‌گیرند که ببینند دختران تا چه حد حجاب مورد نظر آنان را رعایت کرده‌اند. این امتحان از برداشت ما امتحان حجاب است. در جلسات چنین برداشت کرده‌ایم که آن‌ها می‌گویند ببینیم که حجاب را مراعات می‌کنند یا نه.»

بانو عاقله در مورد پرسش‌های این آزمون می‌گوید: «سوالات از طریق وزارت جور شده، هفت بجه صبح هیات چهارنفری از مکتب می‌رود از حوزه‌های تعلیمی سوال‌ها را تسلیم می‌شود.»

بانو حیدری از آموزگاران در غرب افغانستان است. در گزارش به دلیل نگرانی از برخورد طالبان، تنها تخلص ذکر شده است. او در صحبت با روزنامه ۸ صبح می‌گوید: «از نظر من ارتقای صنف دوازدهم یک خلای بزرگ در روند آموزش و پرورش حساب می‌شود. دانش‌آموزانی که حتا یک روز از سال تعلیمی استفاده نکرده‌اند، چگونه امتحان بدهند؟ حتا ۱۴۰ سوال که قرار است در امتحان بیاید، همه چهارجوابه باشد، بازهم پاسخ به آن‌ها مشکل است.»

این آموزگار می‌افزاید: «شاید دختران صنف دوازدهم ارتقای صنف داشته باشند، ولی فکر نمی‌کنم ارتقای دانش و سواد کافی را داشته باشند. تعجب من از این است که خانواده‌ها، منظورم، پدر و مادر دانش‌آموزان است که یک بار هم مخالفت خود را با این تصمیم اعلام نکرده‌اند، بلکه خیلی نرمال شرایط را پذیرفته‌اند.»

بانو حیدری تعیین تکلیف و تذکرات طالبان را که به خاطر اخذ امتحان به دانش‌آموزان داده‌اند، از لحاظ روحی و روانی نگران‌کننده می‌خواند. او تصریح می‌کند: «محدودیت‌هایی از لحاظ روحی و روانی وضع شده است. دو سه بار شاگردها را به مکتب‌ها خواسته و تذکر داده‌اند که حجاب اسلامی را رعایت کنید. ما دختر افغانستانی را هیچ‌گاه به مکتب و مدارس ندیده‌ایم که بی‌حجاب یا بدحجاب باشد، بلکه حجاب اسلامی را رعایت کرده‌اند. دانش‌آموزان ما از این لحاظ هیچ مشکلی نداشته‌اند.»

- سال شانزدهم
- شماره ۳۷۹۴
- چهارشنبه
- ۱۶ قوس ۱۴۰۱
- ۷ دسامبر ۲۰۲۲

تقابل حقانۀ هاوقندهاری هاچراوچگونه وارد مرحله تازه‌ای شده‌است؟

سهراب تکاور

کشته شدن ایمن الظواهری، رهبر شبکه القاعده در روز آخر جولای سال جاری در کابل، چنان‌که مقام‌های مسوول در ایالات متحده امریکا بیان کردند، نقطه برگشت در تعامل این کشور با طالبان دانسته می‌شود. وزیر خارجه امریکا، آنتونی بلینکن، پس از این حمله گفت که طالبان با پناه دادن به ایمن الظواهری در کابل، توافق‌نامه دوحه را نقض کرده‌اند؛ توافق‌نامه‌ای که آگاهان بندهای مخفی آن را همکاری طالبان با ایالات متحده در پیش‌برد و انجام ماموریت مبارزه با تروریسم در افغانستان می‌دانند. پس از این حمله، انگشت اتهام به سوی شبکه حقانی، قدرتمندترین گروه در کابل، نشانه رفت. همزمان گزارش‌هایی از کشته شدن بسته‌گان سراج‌الدین حقانی، رهبر این گروه، در رسانه‌های ملی و بین‌المللی بازتاب گسترده یافت. طالبان و شبکه حقانی به این اتهامات پاسخ روشن ارایه نکردند، اما زلمی خلیل‌زاد، نماینده پیشین امریکا در امور صلح افغانستان، گفت که شبکه حقانی از حضور ایمن الظواهری در افغانستان باخبر بوده است.

در روزها و هفته‌های پس از این حمله خبرنگاران مستقل و شماری از منابع آگاه، از خروج سران شبکه حقانی به شمول سراج‌الدین حقانی، از کابل خبر دادند. ترس از حملات مشابه و انتقام‌جویانه ایالات متحده، متحدان شبکه حقانی به شمول هسته‌هایی از گروه القاعده و سایر گروه‌های تروریستی بین‌المللی را از کابل متواری کرد؛ گروه‌هایی که رقم آنان در کابل به‌گونه روزافزون پس از اگست ۲۰۲۱ افزایش یافته بود. از سوی دیگر اختلاف بر سر افشای محل اختفای ایمن الظواهری

و بین‌المللی، از نفوذ و محبوبیت روزافزونی در میان این گروه‌ها برخوردار بوده است. هرچند این گروه از قوم کوچک‌تر غلزایی در داخل مناسبات درونی پشتونی می‌آمد، اما ویژه‌گی‌های تذکررفته آن را در متن فعالیت گروه طالبان قرار داد.

پس از سقوط کابل (اگست ۲۰۲۱) فضای رسانه‌های ملی و بین‌المللی نیز با توجه به غیابت رهبر این شاخه در ماه‌های اول و سپس ظهور تدریجی او در رسانه‌ها و جایزه‌های میلیون دلاری امریکا برای به دام انداختن یا کشتن سران این شاخه (سراج‌الدین و خلیل حقانی) کمک کرد این شاخه سر زبان‌ها باشد. هرچند تشکیل رژیم و تعیینات طالبان تکلیف سلسله‌مراتب در امارت طالبانی را روشن‌تر کرد، اما حقانی‌ها همچنان در کسب مناصب اداری پیش‌تاز بودند. آنان ابتکاراتی چون رهبری تشکیل کمیسیون عودت چهره‌های سیاسی، برگزاری همایش‌های حامیان خود و قدردانی از بسته‌گان افراد انتحاری را به دوش داشتند و سعی کردند در محراق این کش‌وقوس‌های سیاسی باقی بمانند. شاخه حقانی همچنان در میانجی‌گری میان طالبان پاکستانی و دولت پاکستان بر سر آتش‌بس و آزادسازی زندانیان، چند دور مذاکرات را در کابل میزبانی کرد.

این موارد و در کنار آن تعیینات در سطوح مختلف و کنترل بر منابع عایداتی، از پیش‌دستی‌های حقانی‌ها برای تصاحب بیشتر قدرت دانسته می‌شد که بالطبع شاخه قندهاری گروه طالبان را نگران می‌ساخت. این نگرانی‌ها با توجه به ابعاد تاریخی رقابت درون‌قومی، هر روز بیشتر می‌شد. کش‌مکش و رقابت در چند مورد به درگیری مستقیم و باقی‌به‌صورت ترورهای هدف‌مند در کابل و شهرهای دیگر علیه افراد و اهداف هم‌دیگر دنبال می‌شد (به آمار رسانه‌ای قتل‌ها در ماه‌های اول سقوط کابل مراجعه شود). حقانی‌ها همچنان تا دسامبر ۲۰۲۱ حدود شش هزار نیرو وارد کابل کردند. واکنش علنی سران هر دو شاخه، پیام‌هایی با محتوای حفظ وحدت و اتحاد میان طالبان بود.

فضای رقابت و تنش میان این دو گروه تا حمله بر مخفی‌گاه ایمن الظواهری کماکان با همان صورت دنبال

آیا چین جای خالۀ ایالات متحده را در افغانستان پر خواهد کرد؟

غلام غوث

خبرنگار آزاد

بیش از یک سال از تصرف کابل توسط طالبان می‌گذرد. هیچ کشوری به شمول چین حکومت طالبان را به رسمیت نشناخته است. رابطه افغانستان تحت قیادت طالبان با همسایه‌گان مانند تاجیکستان، پاکستان و ایران همواره مشکل‌ساز بوده است.

در پی تسلط طالبان بر کابل، روایت‌های میان‌خالی مبنی بر این‌که گویا یک پیروزی بزرگ برای چین رقم خورده، وجود داشت. فرض بر این بود که افغانستان در حال تبدیل شدن به یک میدان پرمفعت استراتژیک و تجاری برای چین است. باورها به این بود که خلای ژئوپلیتیکی پس از خروج ایالات متحده و غرب را چین پر خواهد کرد. اما برعکس، بیجینگ در تعامل با طالبان بسیار محتاطانه عمل کرده است. به رسمیت شناختن دیپلماتیک و سرمایه‌گذاری بزرگ اقتصادی چین در افغانستان، بعید است به زودی‌ها اتفاق بیفتد. مساله جنگ‌جویان اویغور و نامشخص بودن آینده افغانستان، همچنان بزرگ‌ترین موانع در این راستا به حساب می‌آید.

همواره در محافل سیاسی سخن از زوال غرب در افغانستان بود که قدرت‌های رقیب همچون چین، روسیه و ایران می‌توانند از چنین فرصتی استفاده کنند؛ اما چندی پیش با برگزاری مذاکرات موسوم به فرمت مسکو و غایب بودن طالبان، دیده شد که قدرت‌های منطقه‌ای بیشتر از غرب با طالبان مشکل دارند.

فارمت مسکو به ابتکار روسیه در سال ۲۰۱۷ برای گردهم‌آوردن همسایه‌گان افغانستان ایجاد شد. این فارمت شامل روسیه، چین، هند، ایران، پاکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان و اوزبیکستان است.

جلسه ماقبل اخیر فارمت مسکو در اکتوبر ۲۰۲۱

برگزار شد. در آن جلسه نماینده‌گان طالبان هم حضور داشتند و احساس می‌کردند که «فضای مثبت» برای آن‌ها شکل گرفته است. در آن جلسه به‌شکل شفاهی موافقت شد که با طالبان به‌عنوان «مقام‌های واقعی» در افغانستان رفتار کنند. اعضای فارمت مسکو به دنبال اعمال فشار بر ایالات متحده مبنی بر لغو همه تحریم‌ها علیه رژیم طالب شدند.

امسال اما ضمیر کاب洛夫، نماینده فدراتیف روسیه برای افغانستان، اعلام کرد که هیات طالبان در این جلسات شرکت نخواهد کرد و این جلسات تنها دربرگیرنده اعضای فرمت مسکو است. از نظر کاب洛夫، فارمت مسکو متمرکز بر تقویت همکاری میان همسایه‌گان افغانستان و در عین حال تشویق طالبان به احترام به حقوق بشر و مقابله با تهدیدات تروریستی است. او هیچ توضیحی در مورد دعوت نکردن طالبان به مذاکرات فارمت مسکو ارایه نکرد. با این حال، حدس زدن دلیل آن سخت نیست. همسایه‌گان افغانستان از ناتوانی طالبان جهت مقابله با تهدیدات امنیتی از جمله تهدیدات داعش شاخه خراسان ناامید شده‌اند و این یکی از دلایل نادیده گرفتن طالبان در جلسات فارمت مسکو است.

مقام‌های ایرانی حمله تروریستی اخیر را که منجر به کشته شدن ۱۵ تن در زیارتگاهی در شیراز شد، به داعش خراسان نسبت می‌دهند. علاوه بر این، داعش مسوولیت حمله بر سفارت روسیه در کابل را برعهده گرفته است. در عین حال، این گرو مسوولیت حملات راکتی بر آسیای مرکزی را نیز پذیرفته است.

چین تاکنون از هر گونه حمله مستقیم در امان بوده، اما تبلیغات داعش مملو از روایت‌های ضد چینی بوده است. بیجینگ همچنان از شکست طالبان در سرکوب گروه‌های مسلح اویغور که در افغانستان فعالیت دارند،

ناامید شده است. این کشور برای مقابله با تهدیدات و چالش‌های امنیتی، همکاری‌های اطلاعاتی خویش را با تاجیکستان افزایش داده است. ایجاد تأسیسات نظامی و امنیتی مشترک چین-تاجکستان در گورنو-بدخشان، هم‌مرز با سین‌کیانگ، دال بر این واقعیت است.

با این حال تهدیدهای تروریستی از خاک تاجیکستان تا هنوز ملموس نبوده و در عوض، این پاکستان بوده که شاهد حملات فزاینده علیه اتباع چینی است. ماه‌ها قبل یک مرد چینی در یک کلینیک دندان در شهر کراچی به ضرب گلوله کشته شد. در ماه اپریل گذشته، یک بمب‌گذاری انتحاری سه آموزگار چینی را در مؤسسه کنفوسیوس کراچی هدف قرار داد. براساس یافته‌های مقام‌های پاکستانی، طراحان این حملات در خاک افغانستان هستند.

سخنگویان طالب بارها وعده داده‌اند که به هیچ گروه یا فردی اجازه نخواهند داد تا از خاک افغانستان علیه کشوری سومی، از جمله چین، استفاده کند. براساس موافقت‌نامه صلح دوحه، «طالبان تضمین می‌کنند که به هیچ گروه یا فردی اجازه استفاده از خاک افغانستان را نمی‌دهند تا امنیت ایالات متحده و متحدانش را با خطر مواجه بسازد.» اما هیچ چیزی در توافق دوحه طالبان را از پناه دادن به جنگ‌جویان در افغانستان منع نمی‌کند. به همین دلیل است که هنوز شبه‌نظامیان اویغور در افغانستان حضور دارند و طالبان آن‌ها را از ولایت‌های هم‌مرز با چین خارج و به مناطق مرکزی افغانستان منتقل کرده‌اند.

طالبان نیز از تعهد برخی از همسایه‌گان افغانستان ناامید شده‌اند. در حالی که کشورهای آسیای مرکزی برای ثبات اقتصادی در افغانستان متعهدند، اما چین نقش و عمل‌کرد ضعیفی داشته است. بیجینگ یک مقدار کمک به افغانستان ارسال کرده، اما بیشتر

می‌شد، اما منابع آگاه از داخل طالبان می‌گویند که پس از این حادثه و چرخش فضای رسانه‌ای علیه حقانی‌ها و بی‌اعتمادی عمیق ایالات متحده به این شاخه، گروه قندهاری طالبان در همکاری با مولوی عبدالحق وثیق، رییس استخبارات طالبان که حالا رابطه نزدیک با مسوولان نهادهای اطلاعاتی غربی دارد، با صلاحیت بیشتر علیه حقانی‌ها وارد عمل شده است. در تازه‌ترین مورد، معین عواید گمرکات وزارت مالیه، ریاست عمومی گمرکات و ریاست پاسپورت وزارت داخله از وجود افراد وابسته به حقانی پاک‌سازی شده است. از سوی دیگر، کنترل قراردادهای شماری از معادن از جمله معدن طلای تخار که قبلاً با وساطت حقانی با یک شرکت چینی بسته شده بود، طی فرامین جداگانه از سوی رییس‌الوزرای طالبان که از افراد وفادار به رهبر این گروه دانسته می‌شود، گرفته شده است. همچنان در یک حرکت دیگر که انزوای بیشتر حقانی‌ها را نشان می‌دهد، اداره دو زندان در تاسیسات قبلی امنیت ملی در شش‌دُرک و دارالامان کابل از حقانی‌ها گرفته شده و وزیر شهرسازی از وابسته‌های شاخه حقانی از وظیفه برکنار شده است.

منابع می‌گویند که امنیت پروژه تاپی که قرار بوده به یک شرکت خصوصی مورد حمایت حقانی‌ها سپرده شود، نیز لغو شده است. از سوی دیگر، هیات‌های جداگانه از سوی ملا حسن برای بررسی ادارات تحت نفوذ حقانی‌ها از فشارهای دیگری است که شاخه قندهاری طالبان علیه حقانی‌ها به آن متوسل شده‌اند. اخیراً لغو کامل ادارات از جمله اداره مبارزه با جرایم سنگین وزارت داخله نیز در همین راستا صورت گرفته است.

حال این‌که تنش‌ها چگونه صورت علنی به خود می‌گیرد، نامعلوم است، اما پیدای این اختلافات این است: شاخه حقانی که تندورترین شاخه در میان گروه طالبان دانسته می‌شود و شماری از رهبران آن هنوز در فهرست تحریم‌های ایالات متحده و سازمان ملل متحد قرار دارند، با افول قدرت سنتی خود در میان طالبان روبه‌رو است. شکل‌گیری اتحاد جدید علیه حقانی در داخل طالبان، حقانی‌ها را تحت فشار قرار داده است تا انعطاف و اطاعت‌پذیری بیشتری به قدرت در محور شاخه قندهاری‌ها نشان دهند؛ اما با توجه به قدرت و نفوذ این شاخه در میان سایر گروه‌های فعال تروریستی منطقه‌ای، امکان رویایی کامل سیاسی و نظامی حقانی‌ها و قندهاری‌ها در ماه‌های آینده وجود دارد، مگر این‌که تنش این دو شاخه بر سر چگونه‌گی توزیع قدرت و منابع به وساطت قطری‌ها، پاکستانی‌ها و اماراتی‌ها حل شود.

توهین به دانش...

این آموزگار می‌افزاید: «بیشترین تاکید را سر دانش‌آموز می‌آورند که از ماسک سیاه و چادر سیاه یا چادر نماز استفاده کنند. خیلی نگران‌کننده است. از لحاظ روحی و روانی فکر می‌کنم اگر انگیزه به دانش‌آموز داده می‌شود، خیلی بهتر بود از این که خواسته باشیم از لحاظ روحی و روانی دانش‌آموز را تحت فشار قرار بدهیم.»

به گفته این آموزگار «دانش‌آموزان یک سال به دلیل محدودیت کرونا محروم از درس شدند، سال بعد مشکلات امنیتی و سال بعد هم گروگان‌گیری [محرومیت دختران از آموزش]، از درس محروم شده‌اند. نگرانم، نگران این که بیست سال قبل برای خودم اتفاق افتاد و هشت سال خانه‌نشینی شدم، اکنون برای شاگردانم نیز چنین نشود. تاریخ دوباره تکرار نشود.»

بانو حیدری اخذ امتحان از دانش‌آموزان صنف دوازدهم مکتب‌های دخترانه را یک ارتقای محض می‌داند و باور دارد که این امر امیدی برای بهتر شدن وضعیت دختران و زنان در کشور خلق نمی‌کند. او می‌گوید: «میدوار نیستیم که روند امتحان صنف دوازدهم یک روزنه امید برای سال ۱۴۰۲ برای باز شدن مکتب‌های دخترانه باشد که دختران به مکتب بروند؛ چون با شروع سال تحصیلی در جریان برنامه افتتاح مکتب‌ها حضور داشتیم که شنیدم دروازه‌های مکتب‌ها بسته شده، اول کابل و بعد به ترتیب ولایت‌های دیگر بسته شدند. از کجا معلوم که سال جدید هم چنین برنامه را نداشته باشند؟ برابرم نگران‌کننده است.»

در همین حال شماری از دختران معترض، این تصمیم طالبان را نکوهش کرده، گفته‌اند که در برابر آن می‌ایستند. به گفته آنان، افغانستان نیازمند دانش عملی و تعلیم بالفعل است و ارتقا برای به دست آوردن سند فراغت بدون تعلیم، هیچ توجهی ندارد. از نظر دختران معترض «گذار از یک سال تعلیمی و داشتن سند تلویحا مفهوم خاک زدن به چشم جامعه است و باری از خسارت مسدود بودن مکاتب نمی‌کاهد». این دختران از دانش‌آموزان خواسته‌اند که «خواستار سند با تعلیم شوند، نه سند با آورده.»

این در حالی است که حدود ۱۶ ماه از مسدود بودن مکتب‌های متوسطه و عالی دختران می‌گذرد و در این مدت طالبان به هیچ‌یک از فشارهای داخلی و خارجی تن نداده‌اند. این گروه پیش از این برای بسته بودن مکتب‌های دخترانه دلایل و بهانه‌های زیادی آورده‌اند. در نخستین روز سال تحصیلی که پیش از بازگشایی دروازه‌های مکتب‌ها را بستند، گفته بودند که تا تهیه شدن طرح لباس و حجاب شرعی دانش‌آموزان، مکتب‌ها به روی دختران مسدود خواهد ماند. این گروه پس از واکنش‌ها در این زمینه، دلیل بستن مکتب‌های دخترانه را مساله فرهنگی عنوان کرده و گفته بود که مردم افغانستان نمی‌خواهند دختران‌شان از خانه بیرون شوند؛ اما بعد از تغییر در نصاب آموزشی سخن گفت و تغییر نصاب را پیش شرط بازگشایی مکاتب دخترانه اعلام کرد.

پیش از این روزنامه ۸صبح به اطلاعاتی دست یافته بود که نشان می‌داد این گروه تصمیم گرفته است برای همیشه در رژیم‌شان دروازه‌های مکتب‌های دخترانه را به روی دختران ببندند، اما با ارتقای بدون آموزش دختران دانش‌آموز، نگرانی‌ها از مسدود بودن دایمی مکتب‌ها افزایش یافته است.

حمله مرگ‌بار بر مدرسه جهادیه؛

خانواده‌های قربانیان خواهان مجازات عاملان انفجارند

توماس وست، نماینده ویژه آمریکا برای صلح افغانستان، نیز این انفجار را محکوم کرده و در برگه توییتش نوشته است که هر کودک افغان این حق را دارد که بدون ترس آموزش ببیند. همچنان کرن دیگر، شارژدافیر سفارت آمریکا برای افغانستان و رینا امیری، نماینده ویژه این کشور در امور حقوق بشر، زنان و دختران افغانستان، نیز این رویداد را محکوم کرده‌اند. خانم کرن دیگر در توییتش نوشته است که از کودکان افغان باید حفاظت شود.

۸صبح، سمنگان

انفجار مرگ‌بار در مدرسه «الجهادیه» در شهر ایبک، مرکز ولایت سمنگان که ده‌ها کشته و زخمی برجای گذاشته، با واکنش‌های جدی شهروندان، چهره‌های سیاسی و نهادهای ملی و بین‌المللی روبه‌رو شده است. با این حال خلاف سایر حمله‌ها، تاکنون هیچ گروهی مسوولیت آن را برعهده نگرفته است. باشنده‌گان شهر ایبک، مرکز سمنگان، طالبان را در تأمین امنیت اماکن عمومی ناکام توصیف می‌کنند. بازمانده‌گان قربانیان این رویداد اما خواهان مجازات عاملان حمله بر این مدرسه دینی‌اند.

حکمت‌الله، یکی از بازمانده‌گان قربانیان انفجار مرگ‌بار بر مدرسه جهادیه است که دو عضو خانواده‌اش را در این رویداد از دست داده است. او به روزنامه ۸صبح می‌گوید که با گذشت یک هفته از انفجار خونین مدرسه جهادیه، طالبان تاکنون موفق نشده‌اند عاملان آن را شناسایی کنند. او می‌افزاید که طالبان هیچ تعهدی به خانواده‌های قربانیان این رویداد نسپرده‌اند که عاملان این انفجار را شناسایی و بازداشت خواهند کرد.

بی‌بی‌عبیده، خانم میان‌سالی است که پسر چهارده‌ساله‌اش را در این انفجار از دست داده است. او می‌گوید که پسرش را شش ماه پیش از ولسوالی دره‌صوف پایین برای فراگیری آموزش‌های دینی به این مدرسه فرستاده بود، اما نمی‌دانست که پیش از فراغت، پسرش را به خاک می‌سپارد. بی‌بی‌عبیده با گلوی پرپیغ می‌افزاید که برای آخرین بار سه روز پیش از انفجار از طریق تلفن با پسرش در ارتباط شده بود.

قرار بود پسر بی‌بی‌عبیده روز جمعه به دیدن خانواده‌اش به ولسوالی دره‌صوف پایین برگردد، اما خانواده‌اش او را روز جمعه دفن خاک کردند. این خانم درددیده، طالبان را مسوول جان باختن پسرش می‌داند و می‌گوید اگر طالبان در تأمین امنیت اماکن دینی و مذهبی کامیاب می‌بودند، امروز پسرش زنده می‌بود.

از سوی دیگر، سراج‌الدین که به‌تازگی پسر پانزده‌ساله‌اش را به خاک سپرده است، می‌گوید که بیشترین قربانیان انفجار مدرسه جهادیه باشنده‌گان بومی ولایت سمنگان بوده‌اند. او طالبان را به برخورد دوگانه با اقوام ساکن در افغانستان متهم می‌کند و می‌افزاید که اگر دانش‌آموزان این مدرسه پشتون‌تبار می‌بودند، در آن صورت طالبان در تأمین امنیت این مدرسه توجه خاصی می‌داشتند.

بیشتر دانش‌آموزانی که در این مدرسه مصروف فراگیری آموزش‌های دینی‌اند، کودکان خانواده‌های بی‌بضاعت‌اند. زین‌الدین که در انفجار این مدرسه زخمی شده است، می‌گوید: «پدرم در شهر شیرغان مشغول کارهای شاقه است و توان مصارف تداوی مرا ندارد.» محمدالله،

کودک دیگری است که در نتیجه این انفجار مرگ‌بار زخمی شده است. او می‌گوید با وجود این که حدود یک هفته از حادثه می‌گذرد، اما هنوز هیچ نهادی به آسیب‌دیده‌گان این انفجار کمک نکرده است. پدر محمدالله می‌گوید: «درست است که در شفاخانه معاینات رایگان است، اما ادویه را برای بهبود وضعیت صحنی پسر از بازار خریداری می‌کنم.»

با این حال، خانواده‌های قربانیان انفجار مرگ‌بار بر مدرسه جهادیه سمنگان خواهان توجه نهادهای امدادرسان در قسمت تداوی زخمیان این رویداد هستند. این خانواده‌ها همچنان از طالبان می‌خواهند که بدون برخورد دوگانه با شهروندان، عاملان این انفجار را شناسایی و مجازات کنند.

این در حالی است که روز چهارشنبه، ۹ قوس، انفجاری در مدرسه جهادیه شهر ایبک، مرکز ولایت سمنگان، صورت گرفت. در نتیجه این انفجار ۱۹ دانش‌آموز جان باخته و ۲۳ تن دیگر زخمی شده‌اند. ساختمان این مدرسه در ۱۴۰ متری ریاست استخبارات و چندقدمی مقام ولایت موقعیت دارد. انفجار در این مدرسه دینی انتقاد شهروندان، بازمانده‌گان قربانیان و واکنش‌های داخلی و خارجی را برانگیخته است.

واکنش‌های داخلی و خارجی

مولوی عبدالکبیر، معاون سیاسی ریاست‌الوزرای طالبان، انفجار در مدرسه دینی در سمنگان را محکوم کرده و گفته است که این کار خلاف تمام اصول اسلامی و انسانی و «جنایت نابخشودنی» است.

حامد کرزی، رییس‌جمهور پیشین و عبدالله عبدالله، رییس شورای عالی مصالحه ملی دولت پیشین، با نشر پیام‌هایی در صفحات فیس‌بوک خود انفجار سمنگان را محکوم کرده‌اند. این دو مقام حکومت پیشین نوشته‌اند که حمله بر نمازگزاران، دانش‌آموزان مدرسه‌های دینی، مسجدها و عبادت‌گاه‌ها، خلاف ارزش‌های اسلامی و انسانی است.

توماس وست، نماینده ویژه آمریکا برای صلح

افغانستان، نیز این انفجار را محکوم کرده و در برگه توییتش نوشته است که هر کودک افغان این حق را دارد که بدون ترس آموزش ببیند. همچنان کرن دیگر، شارژدافیر سفارت آمریکا برای افغانستان و رینا امیری، نماینده ویژه این کشور در امور حقوق بشر، زنان و دختران افغانستان، نیز این رویداد را محکوم کرده‌اند. خانم کرن دیگر در توییتش نوشته است که از کودکان افغان باید حفاظت شود.

از سوی دیگر، وزارت خارجه ناروی در خبرنامه‌ای حمله بر این مدرسه را یک عمل ظالمانه توصیف کرده است. در خبرنامه این وزارت آمده است که این‌گونه حمله‌ها بحران‌ها را در افغانستان بیشتر می‌سازد و دامن ظلم را گسترش می‌دهد. همچنان صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) توضیح داده است که همه کشته‌گان این رویداد کودکان‌اند.

در همین حال، سازمان عفو بین‌الملل گفته است که این حمله مرگ‌بار یادآوری دیگری به جهانیان است که رنج‌های مردم افغانستان هنوز به پایان نرسیده است. این سازمان در رشته توییتی نوشته است: «این رویداد نشان‌دهنده ناکامی مطلق طالبان در اتخاذ هر گونه تدابیر مشخص برای حفاظت از مردم، به‌ویژه کسانی است که عمدتاً در مدارس، مساجد، مراکز آموزشی و اماکن عمومی هدف قرار گرفته‌اند.» سازمان عفو بین‌الملل خاطر نشان ساخته است که افغانستان توجه جهانیان را می‌طلبد و باید تلاش‌های مصمم برای محافظت از مردم این کشور صورت بگیرد و کسانی که مسوول چنین حملات مذموم‌اند، در دادگاه‌ها با عدالت روبه‌رو شوند. سفارت‌های ایران، پاکستان و قطر در کابل نیز این رویداد را محکوم و با قربانیان آن ابراز همدردی کرده‌اند.

این در حالی است که گروه داعش پس از تسلط طالبان بر افغانستان، مسوولیت شماری از حمله‌ها بر عبادت‌گاه‌ها، مدارس دینی و مراکز آموزشی را برعهده گرفته است؛ اما مسوولیت انفجار بر مدرسه جهادیه در ولایت سمنگان را تاکنون هیچ گروهی برعهده نگرفته است.

طالبان تعرفه واردات سبزیجات را کاهش دادند

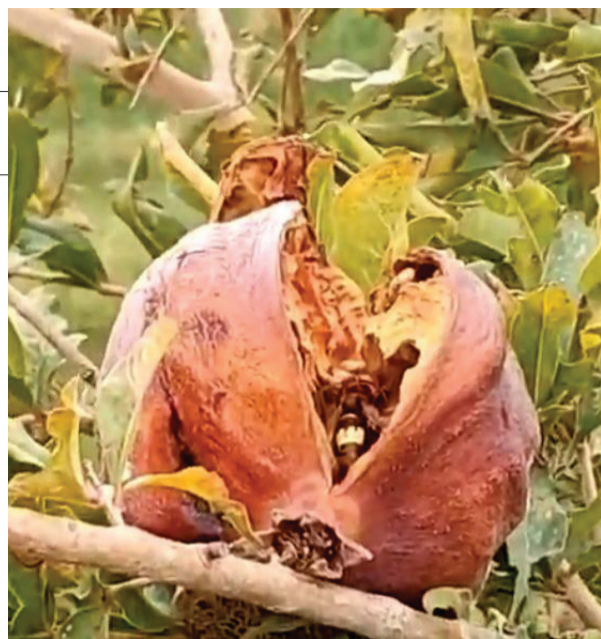
هر تن پیاز از سه هزار به یک هزار و ۳۵۰ افغانی

۸صبح، کابل: وزارت مالیه طالبان گفته است که برای پایین آوردن قیمت‌ها، تعرفه واردات سبزیجات را از ۲۰ به پنج درصد کاهش داده‌اند. وزارت مالیه طالبان روز سه‌شنبه، ۱۵ قوس، با نشر خبرنامه‌ای گفته است که برای پایین آوردن قیمت‌ها، تعرفه گمرکی سبزیجات از جمله پیاز و بادنجان رومی را کاهش داده است. این وزارت افزوده است که با تغییرات تازه، تعرفه

کاهش یافته است. وزارت مالیه طالبان تصریح کرده است که در گذشته تعرفه گمرکی سبزیجات ۲۰ درصد بود و تعیین نرخ تازه به هدف کاهش بهای سبزیجات صورت گرفته است.

این در حالی است که شهروندان افغانستان از افزایش بهای مواد خوراکی و سبزیجات از جمله پیاز، کچالو و بادنجان رومی شکایت دارند.

باشندهگان مرکز ولایت فراه خاطر نشان می‌سازند که تا دو سال پیش در هشت‌متری زمین آب قابل دسترس بود، اما اکنون سطح آب تا ۴۰ متر نشست کرده است.

۸ صبح، فراه

دو سال به این سو به دلیل نبود آب محصولات انار باغش خشک شده و قابل استفاده نبوده است. این باغدار می‌افزاید: «باغ انار ما خشک شده. آب نبود تا از خشک شدن درخت‌های انار جلوگیری کنیم. همه قریه‌های مرکز فراه همین رقم است. حیران مانده‌ایم چه کنیم.»

بارکزی خاطر نشان می‌سازد که سال‌های پیش با فروش حاصلات انار این باغ مخارج زنده‌گی خود را تأمین و حتا مقداری پس‌انداز می‌کرده است. اکنون اما خشک‌سالی او را نگران ساخته است. به گفته او، در صورتی که خشک‌سالی همین‌طور دوام کند، شاید آب آشامیدنی نیز تا یک سال دیگر در روستای نوده پیدا نشود.

فضل‌احمد، باشنده قریه کهدانک ولایت فراه است. او می‌گوید که ده‌ها باغ انار که در روستای آنان بوده، کاملاً خشک شده و باغداران هیچ برداشت نداشته‌اند. به گفته فضل‌احمد، علاوه بر این که باغ‌های میوه به‌ویژه انار در این روستا خشک شده، آب برای کشاورزی نیز ندارند و تنها آب آشامیدنی به دسترس آنان قرار دارد. او توضیح می‌دهد: «در ابتدا از آب دریا استفاده می‌کردیم. کاریزها هم

آب زیاد داشت و آب دریا و کاریزها یک غنیمت بزرگ برای باغ‌های میوه و کشاورزی ما بود، اما حالا خشک شده.»

فضل‌احمد همچنان می‌گوید، پس از آن که آب رود و کاریز خشک شد، مردم به کندن چاه‌های عمیق روی آوردند و با استفاده از این چاه‌ها به کشت و زراعت ادامه دادند. پس از این که باران‌های موسمی در این ولایت کاهش یافت، آهسته‌آهسته چاه‌ها نیز رو به خشک شدن گذاشت و این خشک‌سالی‌ها اکنون مردم را نگران ساخته است.

باشندهگان مرکز ولایت فراه خاطر نشان می‌سازند که تا دو سال پیش در هشت‌متری زمین آب قابل دسترس بود، اما اکنون سطح آب تا ۴۰ متر نشست کرده است. همچنان در شماری از روستاهای دورتر از مرکز، سطح آب بیش از حد نشست کرده و باشندهگان این مناطق با حفر چاه‌های عمیق بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ متر، زمین‌های زراعتی را آبیاری می‌کنند. از آنجایی که بیشتر باشندهگان فراه توان حفر چاه‌های عمیق را ندارند، آن‌ها با مشکل جدی کمبود آب برای آبیاری روبه‌رویند.

خشک شدن باغ‌های میوه به‌ویژه باغ‌های انار که روزگاری از ولایت فراه به کشورهای پاکستان و هند صادر می‌شد، اکنون نگرانی باشندهگان این ولایت

باغ داران فراه:

خشک‌سالی به محصولات انار آسیب رسانده است

را به همراه دارد. شماری از فعالان مدنی در فراه بحران خشک‌سالی را نگران‌کننده توصیف می‌کنند و می‌گویند در صورتی که توجهی در این خصوص نشود، فراه در سال‌های نه‌چندان دور به یک بیابان خالی و بدون سکنه بدل خواهد شد.

ذبیح‌الله، فعال مدنی در فراه، می‌گوید: «مردم نگران دوام وضعیت‌اند. اگر همین‌گونه دوام بیاورد، فراه به یک بیابان خشک و بدون سکنه تبدیل می‌شود. چون آب به‌گونه منظم در این ولایت به مصرف نرسیده و هیچ معیاری هم برای مصرف‌کنندهگان تعیین نشده بود، از همین سبب بحران خشک‌سالی دامن‌گیر مردم شده است.»

از دید این فعال مدنی، یگانه راهی که می‌تواند فراه را از خشک‌سالی نجات دهد، تکمیل کردن کار بند آب‌گردان «بخش‌آباد» است. به گفته او، در فصل زمستان در نتیجه ریزش برف و باران یک مقدار آب به دریای فراه می‌ریزد و به سمت ایران می‌رود. از نظر او، در صورتی که بند آب‌گردان بخش‌آباد تکمیل شود، همه باشندهگان فراه می‌توانند از آب مستفید شوند. هرچند مسوولان محلی طالبان نیز پایین رفتن سطح آب را تأیید می‌کنند، اما درباره تکمیل کردن پروژه آب‌گردان بخش‌آباد ابراز نظر نمی‌کنند.

زمستان سرد و وضعیت خیمه‌نشینان؛

قربانیان کوچ اجباری در خواجه‌بهاوالدین گرسنه‌ه‌ خوابند

هم‌اکنون صدها خانواده که خانه‌های رهائشی خود در روستای مهاجر قشلاق ولسوالی خواجه‌بهاوالدین ولایت تخار را به ناقلین پشتون تبار و پاکستانی رها کرده‌اند، زیر چادرها و در خانه‌های ویرانه و چهار دیواری‌ها با مشکلات فراوانی دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

۸ صبح، تخار

کودکان مان را در بغل مان می‌گیریم که گرم شوند.» از سویی هم، منابع محلی می‌گویند که طالبان مانع توزیع کمک‌های بشردوستانه به ۳۷۰ خانواده شده‌اند. این خانواده‌ها از سوی طالبان کوچ اجباری داده شده‌اند. به گفته منابع، طالبان محلی همه کمک‌های نهادهای مدرسان ملی و بین‌المللی را که شامل البسه، مواد خوراکی و پول نقد می‌شود، به کوچی‌ها توزیع کرده‌اند.

این منبع به شرط فاش نشدن نامش می‌گوید: «خواستیم بگویم این دفاتر اکتید، شیلتر، دبلیو اف.پی، برای آن چهل‌وپنجاه خانه که از پاکستان آمده بودند، کمک چهارماهه کرده‌اند، اما چرا برای این ۳۰۰ خانواده که بی‌جا شده، کمک نمی‌کنند. کمپل هم چهار خرد و چهار کلان، آرد، روغن، دال، بسکویت و سه رقم کمک کرد. اکتید پول نقد داد، ۳۴ هزاری برای هر خانواده.»

شکایت‌ها از توزیع نشدن کمک‌های بشردوستانه و حیفومیل آن از سوی طالبان در ولایت‌های بغلان، پنجشیر و دایکندی نیز از سوی خانواده‌هایی که کوچ اجباری داده شده‌اند، وجود دارد. پس از روی کار آمدن رژیم طالبان در کشور، تخار از ولایت‌هایی است که بیشترین آمار کوچ‌های اجباری را ثبت کرده است. بیشتر خانواده‌هایی که از سوی طالبان کوچ اجباری داده می‌شوند، تاجیک‌تبار و اوزبیک‌تبارند.

رها کرده‌اند، زیر چادرها و در خانه‌های ویرانه و چهار دیواری‌ها با مشکلات فراوانی دست‌وپنجه نرم می‌کنند. بی‌بی‌خال (نام مستعار) یکی دیگر از این چادرنشینان است که حدود ۸۰ سال سن دارد. او می‌گوید که بیماری‌های مختلف گریبان او و نواسه‌های کوچکش را گرفته است و سردی زمستان استخوان‌هایش را می‌سوزاند. او که در میان مرگ و زنده‌گی قرار دارد و اشک از چشمانش جاری می‌شود، از شهروندان و نهادهای مدرسان می‌خواهد که به وضعیت آنان رسیده‌گی کنند تا از تلف شدن کودکان آنان در زمستان پیش‌رو جلوگیری شود.

این پیرزن علاوه می‌کند: «شما مسلمان‌ها به ما کمک کنید، از شما امید کمک داریم. خداوند جان من را نگرفت که از این بیچاره‌گی خلاص شوم. کدام‌مان که داشتیم، گرم می‌کنیم خود را و اگر نداشتیم، لباس‌های نابه‌کارمان را آتش می‌کنیم، سر

دید می‌شود که نهادهای ملی و بین‌المللی نیز از کنار این کودکان خیمه‌نشین چشم‌پسته می‌گذرند و دست این نیازمندان را تاکنون نگرفته‌اند. شاه‌محمد (نام مستعار) که ۷۰ سال سن دارد و خانه‌اش را از دست داده است، به روزنامه ۸ صبح می‌گوید که تاکنون هیچ نهاد ملی یا بین‌المللی به کمک او و خانواده‌اش نشناخته است. او از نهادهای مدرسان می‌خواهد تا دست نیازمندان را در این ولایت بگیرند. این پیرمرد می‌افزاید: «چند ماه می‌شود که در این دشت و میدان نشستیم. بی‌نان است و بی‌آب. کودکان ما با گرسنه‌گی افتیده‌اند، خود ما هم از پای مانده‌ایم. از حویلی‌ها بیرون مان کشیدند، در این خنکی هیچ کسی به کمک ما نیامده است. به جز خدا کسی را نداریم.»

هم‌اکنون صدها خانواده که خانه‌های رهائشی خود در روستای مهاجر قشلاق ولسوالی خواجه‌بهاوالدین ولایت تخار را به ناقلین پشتون تبار و پاکستانی

شش ماه پس از کوچ اجباری اهالی روستای مهاجر قشلاق ولسوالی خواجه‌بهاوالدین ولایت تخار، کوچک‌ترین توجهی از سوی طالبان و نهادهای امداد رسانی ملی و بین‌المللی به این بی‌جاشدهگان نشده است. بی‌جاشدهگان چادرنشین که از سوی طالبان به حمایت ناقلین از خانه‌هایشان کوچ اجباری داده شده‌اند، هم‌زمان با سرد شدن هوا در تخار زنده‌گی رقت‌باری را در فضای سرد زمستانی سپری می‌کنند. این چادرنشینان در صحبت با روزنامه ۸ صبح می‌گویند که مردان، زنان و کودکان در وضعیت دشواری قرار گرفته و بدون هیچ سرپناهی شب و روز خود را سپری می‌کنند.

زیرینه (مستعار) زنی است که با پنج کودک قد و نیم‌قدش در زیر یکی از این خیمه‌ها زنده‌گی خود را سپری می‌کند. او با چشمان پراشک می‌گوید که کودکانش چیزی برای خوردن ندارند و شب‌های سرد زمستان را با گریه صبح می‌کنند. او می‌افزاید: «هیچ چیزی نداریم که این پنج کودک بخورند. سرپرست هم نداریم. کسی به دادمان هم نرسیده. به کمک‌مان هیچ کسی نیامده، همین رقم دربه‌در و خاک‌به‌سر زیر خیمه نشستیم. کودکان ما را خنک زده، از دست خنک کودکانم واضح گریه می‌کنند.» با آن که میلیون‌ها دالر زیر نام کمک‌های بشردوستانه به افغانستان سرازیر می‌شود، ظاهراً

روزنه‌های امید؛

دیپلمات‌ها رویکردشان نسبت به افغانستان را تعدیل می‌کنند

تویسنده: جیسون کریس هاوک منبع: Clearance Jobs

مهارت‌ها و استعداد‌های لازم را دارند تا برای آن‌چه می‌خواهند تلاش کنند» و اگر چه گفت‌وگوها اغلب دشوار است، «اما ضروری است و من آماده انجام آن باشم.»

درست پس از آن مجموعه دیدارها با افغان‌هایی که گروه‌گان رژیم طالبان و حقانی نیستند، دیگر همچنین در نشست امنیتی هرات یادآوری کرد تا با نماینده‌گان افغانستان، تاجیکستان، کشورهای منطقه و اتحادیه اروپا در مورد وضعیت افغانستان تبادل نظر کند.

او این هفته اظهار داشت که از موضع مشترک جهان که بر طالبان در مورد ایجاد یک دولت فراگیر فشار می‌آورد، استقبال می‌کند. این با اظهارات بسیاری از افغان‌ها در نشست امنیتی هرات مطابقت دارد. هر چه افغان‌ها بیشتر سازمان‌دهی شوند تا دیدگاه‌های خود را با دیپلمات‌های غربی مانند دیگر به اشتراک بگذارند، چانس بیشتری برای مقابله با روایت‌های رژیم کنونی در کابل دارند که به دنبال دیدگاه‌های متفاوت در دولت آینده نیستند.

موسسه مطالعات استراتژیک افغانستان در اکتوبر ۲۰۱۲ با هدف ایجاد فضای فکری برای گفت‌وگو تأسیس شد. این نوع سازمان‌ها فضای مفیدی را برای دیپلمات‌ها فراهم می‌کنند تا با افغان‌هایی که به حمایت کامل از حقوق بشر برای همه افغان‌ها اعتقاد دارند، تعامل کنند.

با دیگر افغان‌های دیاسپورا، افزایش یافته است. این نشانه خوبی برای کسانی است که به دنبال به حاشیه راندن رژیم ترور و تقویت و متحد کردن افغان‌ها در خارج و داخل افغانستان‌اند.

توماس نیکلاسون، فرستاده ویژه اتحادیه اروپا برای افغانستان، این هفته در مورد شواهد روشنی مبنی بر نقض حقوق بشر توسط رژیم طالبان-حقانی براساس شلاق‌های اخیر افغان‌ها برای به اصطلاح جنایات صحبت کرد. او به رژیم تروریستی یادآوری کرد که روش‌های جدید مجازات آن‌ها «طبق کنوانسیون ضد شکنجه» و میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی ۱۹۶۶ ICCPR ممنوع است. او در ادامه اظهار داشت که «افغانستان کشوری ملحق شده به هر دو قانون بین‌المللی است» و «طالبان به‌عنوان رژیم دی‌فاکتو، موظف به تطبیق آن‌ها هستند.»

نیکلاسون این هفته در نشست امنیتی هرات با بسیاری از اعضای دیاسپورا افغانستان و متحدان آن‌ها در دوشنبه تاجیکستان شرکت کرد. این کنفرانس به میزبانی یکی از مهم‌ترین اتاق‌های فکر جامعه مدنی افغانستان، موسسه مطالعات استراتژیک افغانستان (AISS)، برگزار شد.

نیکلاسون در آن کنفرانس اظهار داشت که «اگر طالبان تغییر نکنند»، او می‌تواند ببیند که اتحادیه اروپا از دادگاه کیفری بین‌المللی برای اقدام علیه رژیم استفاده می‌کند و «عمل تحریم‌های بیشتر علیه این گروه» می‌تواند به دستور کار اتحادیه اروپا اضافه شود. کرن دیگر، کاردار مأموریت ایالات متحده در افغانستان، به‌تازگی سفر خود به پاکستان را به پایان رسانده است که در آن «مجموعه‌ای از جلسات با افغان‌ها برای شنیدن ایده‌های آن‌ها در مورد آینده» برگزار کرده است. او خاطرنشان کرد که «افغان‌ها

هفته گذشته ما چهار نوع از رویکردهای دیپلماتیک متداول در قبال تلاش‌های شکست‌خورده اولیه روند صلح افغانستان را مورد مذاکره قرار دادیم. این هفته، رویکردهای اخیر تعامل دیپلماتیک در قبال کشور و مردم افغانستان در داخل و خارج از این کشور را بررسی می‌کنیم. اکنون در میان افغان‌ها این امید وجود دارد که دیپلمات‌ها صدای کسانی را که در جریان مذاکرات صلح قبلی به حاشیه رانده شده‌اند، می‌شنوند.

از زمان سقوط جمهوری اسلامی افغانستان در اگست ۲۰۲۱، دنیای دیپلماسی در تلاش است تا بهترین رویکرد را در قبال رژیم تروریستی که در حال حاضر کشور را اشغال کرده است، تعیین کند. نگرانی عمده برای دیپلمات‌های غربی این بوده است که چگونه به بهترین نحو به مردم افغانستان کمک کنند تا از یک فروپاشی کامل اقتصادی و بحران انسانی نجات پیدا کنند، در حالی که اهرم فشار محدودی را بر رژیم طالبان و شبکه‌ها حفظ کنند.

رژیم ترور در اکثر موارد تلاش کرده است تا بدون تغییر هیچ یک از مواضع ایدیولوژیک تدریجانه‌اش که شامل تبانی نزدیک با گروه‌های تروریستی بین‌المللی و منطقه‌ای است، به رسمیت شناخته شود. در همین حال، برخی از دیپلمات‌های منطقه‌ای از پاکستان، چین و کشورهای عربی [حوزه خلیج فارس کمتر نگران مشروعیتی‌اند که ممکن است به تروریست‌ها در مورد گفت‌وگوها بدهند. این دیپلمات‌های منطقه‌ای همچنین رهبران طالبان و حقانی را برای کاهش نقض حقوق بشر تحت فشار نمی‌گذارند.

مقام‌های امریکایی و هندی در مورد منافع مشترکشان در افغانستان گفت‌وگو کردند

۸صبح، کابل: نماینده ویژه امریکا برای افغانستان با شماری از مقام‌های هندی در مورد منافع دو کشور در افغانستان گفت‌وگو کرده است.

توماس ویست روز سه‌شنبه، ۱۵ قوس، از دیدار با وکرام میسری، معاون مشاور امنیت ملی هند و آرندام باغچی، سخنگوی وزارت امور خارجه این کشور در دهلی نو خبر داده است.

ویست گفته که در این دیدار در مورد منافع امریکا و هند در افغانستان بحث شده است.

نماینده ویژه وزارت خارجه امریکا برای صلح افغانستان در سفرش به هند با عبدالله عبدالله، رئیس پیشین شورای عالی مصالحه ملی، نیز دیدار و گفت‌وگو کرده است.

هند از جمله کشورهایی است که سفارتش در افغانستان زیر کنترل طالبان را باز کرده و در پی ایجاد رابطه با این گروه است.

انفجار در مزار شریف؛ طالبان شمار قربانیان را ۷ کشته و ۶ زخمی اعلام کردند

۸صبح، بلخ: طالبان آمار قربانیان انفجار در شهر مزار شریف، مرکز ولایت بلخ، را اعلام کردند.

محمد آصف وزیر، سخنگوی قوماندانی امنیه طالبان در بلخ، بامداد روز سه‌شنبه، ۱۵ قوس، گفته است که در انفجار بس حامل کارمندان مواد نفتی شهرک حیرتان ۷ تن کشته و ۶ تن دیگر زخمی شده‌اند.

به گفته سخنگوی قوماندانی امنیه طالبان در بلخ، انفجار ناشی از ماین جاسازی شده در موتر حامل کارمندان مواد نفتی حیرتان بوده است.

از سوی دیگر، منابع در شفاخانه ابن سینای بلخ گفته‌اند که ۱۸ کشته و زخمی از رویداد بامداد امروز به این شفاخانه منتقل شده‌اند.

برخی منابع نیز از کشته و زخمی شدن ۳۵ تن در این انفجار سخن می‌زنند.

افزایش انفجارها در شهرهای مختلف افغانستان به نگرانی شهروندان افزوده است.

انتقاد از رویکردهای دیپلماتیک گذشته بسیاری از افغان‌ها و متحدان آن‌ها از رویکردهای دیپلماتیک غربی و منطقه‌ای انتقاد کرده‌اند؛ زیرا فرستاده‌ها با ملاقات‌های مکرر و در مکان‌های عمومی رژیم ترور را به رسمیت می‌شناسند که به رهبران طالبان و حقانی این امکان را می‌دهد تا ابزار تبلیغاتی باشند. در همین حال، کشورهای منطقه که از همکاری با یک رژیم تروریستی خوشحال‌اند، از دیپلمات‌های غربی می‌خواهند که حتا بیشتر رویه‌رو با رژیم طالبان-حقانی تعامل کنند و در نهایت آن‌ها را به‌عنوان یک دولت به رسمیت بشناسند.

رویکرد جدید؟ دو ماه گذشته نشان داده است که دیپلمات‌ها ممکن است به صحبت‌های افغان‌ها و متحدان آن‌ها هنگام تغییر رویکردهای دیپلماتیک خود اهمیت بدهند. نشست‌های بین دیپلمات‌های ایالات متحده، اتحادیه اروپا، سازمان ملل و ناتو با افغان‌های به حاشیه رانده شده در داخل افغانستان، با مهاجران جدید افغان و

حقوق بشر و آزادی‌های [مدنی] افغانستان

یکی از دلایلی که دیپلمات‌ها اکنون با افراد غیرطالبان بیشتری گفت‌وگو می‌کنند، ظهور گروه‌های جامعه مدنی با صدای بلند و متحد است که نماینده‌گانی در دیاسپورا افغانستان دارند. همان‌طور که مینا شریف در این هفته اشاره کرد، «دیاسپورا» بار منفی آن را ندارد. آن دسته از افغان‌هایی که خارج از کشور هستند، بیشتر از حقوق بشر و شرایط بهتر برای افغان‌هایی که توسط تروریست‌های طالبان-حقانی گروه‌گان گرفته شده‌اند، دفاع می‌کنند. دیاسپورا افغانستان بر کاهش بحران غذا و مسایل مسکن و شغل که مردم به دلیل بلایای طبیعی از دست داده‌اند، یا با اخراج و تخلیه خانه‌ها به دلیل خشونت و بدرفتاری طالبان و حقانی با آن‌ها مواجه‌اند، بیشتر متمرکز است. دیپلمات‌ها به دنبال جای‌گزین‌های بیشتری برای گفت‌وگو با افغان‌ها در مورد آینده‌شان بوده‌اند. این یک روند مثبت است که ببینیم افغان‌ها گروه‌هایی را سازمان‌دهی می‌کنند که بتوانند با دیپلمات‌ها صحبت کنند.

رهبری رژیم طالبان و حقانی، که توسط حامیان آن‌ها در پاکستان حمایت می‌شوند، در تمایل خود برای دیدار دیپلمات‌ها و فقط در کابل اظهار آماده‌گی کرده‌اند. تروریست‌ها و حامیان آن‌ها همچنین از هر گروه افغان در خارج از افغانستان که با دیپلمات‌ها برای گفت‌وگو در مورد آینده افغانستان و نیازهای افغان‌های گرفتار در رژیم تروریسم ملاقات می‌کنند، انتقاد کرده‌اند. براساس مطالعه ۲۰ ساله من درباره رهبران طالبان و حقانی، آن‌ها همیشه از کاری که دیپلمات‌ها و دیگر افغان‌ها انجام می‌دهند، عصبانی می‌شوند؛ شما شواهدی دارید که نشان می‌دهد اقدامات شما به پیشرفت حقوق بشر افغانستان و تضعیف مواضع تروریست‌ها کمک می‌کند. دیپلمات‌ها باید به دیدار با افغان‌ها و متحدان‌شان ادامه دهند تا راه‌های خلاقانه‌تری برای دور زدن رژیم ترور و کمک به افغان‌ها برای یافتن آینده‌ای بهتر بیابند.

رهبری رژیم طالبان و حقانی، که توسط حامیان آن‌ها در پاکستان حمایت می‌شوند، در تمایل خود برای دیدار دیپلمات‌ها و فقط در کابل اظهار آماده‌گی کرده‌اند. تروریست‌ها و حامیان آن‌ها همچنین از هر گروه افغان در خارج از افغانستان که با دیپلمات‌ها برای گفت‌وگو در مورد آینده افغانستان و نیازهای افغان‌های گرفتار در رژیم تروریسم ملاقات می‌کنند، انتقاد کرده‌اند.

دبیر بخش ویدیو: نصیر کاوشگر
خبرنگاران: محمدحسین نیک‌خواه، محمد فرهنگ
ویراستاران: محمدعلی نظری، اسحق‌علی احساس
صفحه آرایی: رضا مرادی
پذیرش مقالات: Info@8am.media
پذیرش اعلان: Shaparsepehr@gmail.com
نشانی پستی: صندوق پستی ۰۳۸-۰۲۵، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان
۸صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده‌ی دیدگاه ۸صبح است. سایر دیدگاه‌های مطرح‌شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

صاحب امتیاز: سنجر سهیل
مدیرمسئول: محمد محق
سردبیر: حسیب بهش
تحلیل‌گران: یونس نگاه و امین کاوه
دبیر گزارش‌ها: حسین حیدری
دبیر بخش خبر: علی‌شاه حقمیل

Sanjar.sohail@8am.media
Mohammad.moheq@8am.media
Hasib.bahesh@8am.media

۸صبح
روایت دیروز، آینده امروز، نوید فردا

Publisher:
Sanjar Sohail, Sanjar.sohail@8am.media

Editor-in-Chief:
Mohammad Moheq
Mohammad.moheq@8am.media

Facebook.com/8am.af
Youtube.com/Hashtesubhdaily
Twitter.com/@Hashtesubhdaily
instagram.com/8am.af_official
www.8am.af

۸ صبح، نیمروز: منابع گزارش می‌دهند که در اثر گلوله‌باری سربازان ایرانی بر موتر حامل پناهجویان افغان در شهر سیستان و بلوچستان، ۱۷ تن از شهروندان افغانستان کشته و زخمی شده‌اند. منابع روز سه‌شنبه، ۱۵ قوس، در صحبت با روزنامه ۸ صبح می‌گویند که یک موتر حامل پناهجویان افغان پس از آن که به‌گونه قاچاقی وارد خاک ایران شده، در منطقه خاش و سراوان شهر سیستان و بلوچستان هدف گلوله‌باری سربازانی ایرانی قرار گرفته و واژگون شده است. منابع می‌افزایند که نیروهای نظامی موسوم به مرصاد بر موتر حامل پناهجویان افغان تیراندازی کرده‌اند. این در حالی است که در هفته پیش نیز در پی تیراندازی مرزبانان ایرانی در اسلام‌قلعه، یک شهروند افغانستان کشته شد.

اوکراین ۶۰ سرباز روسی را آزاد کرد

وزارت دفاع روسیه اعلام کرده که ۶۰ نظامی این کشور که در حبس دولت اوکراین و در معرض «مرگ» قرار داشتند، رها شده‌اند. براساس گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، این نیروهای روسی روز سه‌شنبه، ۶ دسامبر، در نتیجه مذاکرات از اوکراین به روسیه بازگردانده شده‌اند. بر مبنای گزارش رسانه‌های روسی، پس از حمله نظامی این کشور به اوکراین، تاکنون چندین دور اوکراین نیروهای اسیر روسی را آزاد کرده و همچنان دو طرف صدها اسیر را تبادل کرده‌اند. روسیه در ۲۴ فبروری امسال بر اوکراین حمله کرد و براساس گزارش‌ها دو طرف در این جنگ که هنوز به شدت ادامه دارد، هزاران سرباز را از دست داده‌اند.

خامنه‌ای خواستار «بازسازی انقلابی نظام فرهنگی» ایران شد

براساس گزارش‌ها، آیت‌الله علی خامنه‌ای، رهبر ایران، خواستار «بازسازی انقلابی نظام فرهنگی» در این کشور شده است. رویترز گزارش داده است که آیت‌الله خامنه‌ای روز سه‌شنبه، ۶ دسامبر، در دیدار با شورای فرهنگی ایران گفته است: «باید ساختار فرهنگی کشور را متحول کرد... شورای عالی باید نقاط ضعف فرهنگ را در عرصه‌های مختلف کشور رعایت کند.» پس از کشته شدن مهسا امینی به تاریخ ۱۶ سپتامبر، نزدیک به سه ماه می‌شود که اعتراضات گسترده‌ای را ایران شاهد است. گفتنی است که پس از انقلاب ۱۹۷۹ میلادی، اعتراضات اخیر یکی از چالش‌برانگیزترین موارد برای جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌آید.

قیمت جهانی نفت به پایین‌ترین سطح در سال جاری میلادی رسید

کاهش روزانه قیمت نفت از اواخر ماه سپتامبر به این سو بوده است. بازار نفت همچنان تا حد زیادی تهدیدات عرضه، از جمله تهدیدات ناشی از تعیین سقف ۶۰ دلاری از سوی گروه ۷ برای صادرات نفت خام دریایی روسیه را نادیده گرفته است. روسیه گفته است که به هر کشوری که سقف محدود شده قیمت نفت را امضا کند، نفت نخواهد فروخت.

پس از وقوع جنگ اوکراین و بحران در بازار انرژی، قیمت نفت به پایین‌ترین سطح در سال جاری میلادی سقوط کرده و به زیر ۸۰ دلار در هر بشکه رسیده است. براساس گزارش رویترز، بهای نفت روز سه‌شنبه، ۶ دسامبر، ۳.۳۳ دلار یا چهار درصد کاهش یافته و به ۷۹.۳۵ دلار در هر بشکه رسیده است. گفته می‌شود که رکود روز سه‌شنبه بزرگ‌ترین

شی برای دیدار با مقامات عربستان به ریاض سفر می‌کند

سلمان، ولی عهد عربستان سعودی، روز چهارشنبه، ۷ دسامبر، از شی جین‌پینگ در ریاض به گونه باشکوه استقبال کند. هدف مقامات عربستان سعودی در دیدار با رئیس‌جمهور چین، افزایش تجارت با بیجینگ، بحث در مورد امنیت منطقه‌ای و گسترش روابط با ابرقدرت‌ها است. گفته می‌شود که حکومت عربستان سعودی در پی تغییر سیاست خارجی این کشور مطابق با واقعیت‌های جدید قدرت‌های جهانی است. امریکا که برای دهه‌ها ضامن اصلی امنیت عربستان سعودی بوده، نگرانی‌اش را در مورد مشارکت فزاینده چین در پروژه‌های زیرساختی حساس در خلیج فارس ابراز کرده است.

شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهور چین، برای دیدار با مقامات عربستان به ریاض، پایتخت این کشور، سفر خواهد کرد. براساس گزارش رویترز، انتظار می‌رود که محمد بن

گوتش:

بیش از پنج زن در هر ساعت در جهان کشته می‌شوند

به گفته گوتش، بررسی‌های تازه نشان می‌دهد که پیشرفت بسیار کمی در جلوگیری از زن‌کشی در حریم خصوصی صورت گرفته است. دبیر کل سازمان ملل متحد خواستار پایان آنچه «جنایت نفرت‌انگیز در برابر زنان» خوانده، شده است. کارزار جهانی مبارزه با خشونت علیه زنان در حالی راه‌اندازی شده است که زنان افغانستان در پی تسلط طالبان با انواع خشونت‌ها و محدودیت‌ها روبه‌رو شده‌اند.

در ادامه کارزار شانزده‌روزه مبارزه با خشونت علیه زنان، دبیر کل سازمان ملل متحد آمار تازه‌ای از زن‌کشی در جهان ارائه کرده است. آنتونیو گوتش، دبیر کل سازمان ملل متحد، صبح روز سه‌شنبه، ۶ دسامبر، در توییتی نوشته است که در هر ساعت بیش از ۵ زن در سراسر جهان کشته می‌شوند. بر بنیاد معلومات گوتش، این تعداد از زنان توسط شریک زندگی و یا یکی از اعضای خانواده‌های‌شان کشته می‌شوند.

جام جهانی؛ پرتگال به یک‌چهارم نهایی صعود کرد

تیم فوتبال پرتگال در آخرین بازی مرحله یک‌هشتم نهایی جام جهانی ۲۰۲۲ قطر، تیم فوتبال سوئیس را شکست داد و به مرحله یک‌چهارم صعود کرد.

در این دیدار که سه‌شنبه‌شب، ۶ دسامبر، در ورزشگاه لیوسل برگزار شد، پرتگال با نتیجه ۶ بر ۱ پیروز شد. نیمه نخست این دیدار، گونسالو راموس، بازیکنی که به جای رونالدو در ترکیب اصلی جا داده شده بود، در دقیقه ۱۷ گول اول را وارد دروازه صلیب‌های سرخ کرد.

در ادامه این نیمه، پپه با ضربه سر برای بار دوم دروازه سوئیس را باز کرد تا نتیجه بازی در نیمه نخست ۲ بر صفر شود.

در نیمه دوم بازی، گونسالو راموس برای سومین بار دروازه سوئیس را باز کرد تا به فرناندو سانتوس، مربی تیم فوتبال پرتگال، اطمینان بدهد که جاگزینی او با کریستیانو رونالدو تصمیم اشتباهی نبوده است.

در ادامه این بازی، رافائل گوتیرو برای چهارمین بار دروازه صلیب‌های سرخ را باز کرد، اما سه دقیقه پس از این گول، مانویل آکانجی یکی از گول‌های خورده را جبران کرد تا نتیجه بازی ۴ بر ۱ شود.

این آخر بازی نبود و گونسالو راموس در دقیقه ۶۷ بازی، پنجمین و در نهایت رافائل لئو ششمین گول پرتگال را به ثمر رساند و بازی با نتیجه ۶ بر ۱ پایان یافت. با این پیروزی، تیم ملی فوتبال پرتگال در یک‌چهارم نهایی جام جهانی ۲۰۲۲ قطر، در برابر مراکش بازی خواهد کرد. قرار است بازی‌های جام جهانی دو شب تعطیل باشد و جمعه‌شب، ۹ دسامبر، در اولین بازی از مرحله یک‌چهارم نهایی، تیم ملی فوتبال کرواسیا با تیم ملی فوتبال برزیل بر سر صعود به نیمه‌نهایی رقابت کند.

مراکش تیم فوتبال اسپانیا را از جام جهانی حذف کرد

در آخرین شب از دیدارهای مرحله یک‌هشتم نهایی جام جهانی ۲۰۲۲ قطر، تیم فوتبال اسپانیا در ضربات پنالتی در برابر مراکش شکست خورد و از جام جهانی حذف شد. در این دیدار که سه‌شنبه‌شب، ۶ دسامبر، در ورزشگاه ایجوکیشن‌سیتی برگزار شده بود، مراکش در ضربات پنالتی با نتیجه ۳ بر صفر پیروز شد.

تلاش بازیکنان دو تیم در هر دو نیمه این دیدار برای به ثمر رساندن گول بی‌نتیجه بود و بازی به وقت اضافه رفت. ۳۰ دقیقه وقت اضافه نیز برای دو تیم ثمربخش نبود و بازی به ضربات پنالتی کشانده شد.

در ضربات پنالتی تیم فوتبال مراکش ۳ بر صفر پیروز شد و به یک چهارم نهایی صعود کرد. این دومین بازی در مرحله یک‌هشتم نهایی بود که در ضربات پنالتی سرنوشت تیم صعودکننده به یک‌چهارم مشخص شد.

شب گذشته تیم ملی فوتبال کرواسیا در ضربات پنالتی با نتیجه ۳ بر ۱ تیم ملی فوتبال جاپان را شکست داد و به مرحله یک‌چهارم صعود کرد.